

FAQ – GLB 2023 – 2027
2^E PIJLER PERCEELSgebonden STEUN
HORIZONTALE VRAGEN

Algemene vragen	2
Poelen	5
Agromilieu- en klimaatmaatregelen (AMKM).....	10
AMKM Staand graan (BM12)	10
AMKM Voederautonomie (BM13).....	11
AMKM Natuurlijk grasland (BM2).....	11
AMKM Wendakkers met gras (BM5)	12
Steun voor biologische landbouw.....	13
Akkerranden en braakliggende grond	18
Andere vragen?	20

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

Algemene vragen

- **Een niet-actieve landbouwer kan geen gebruik maken van een van de 2 derogaties op basis van het niveau van het werkelijke inkomen. Kan hij of zij profiteren van steun in het kader van de tweede pijler van het GLB?**

Ja, voor BIO, GLMC en Natura.

- **Is het omploegen van blijvend grasland toegestaan in het algemeen?**

Het aandeel blijvend grasland voor de GLMC 1 wordt slechts één keer per jaar berekend; het is niet mogelijk om het aandeel in realtime te volgen. De BIW kan dit meedelen in september 2023. Voorlopig kan blijvend grasland worden omgezet zonder dat er toestemming voor nodig is (onder GLMC 1) en onder de vastgelegde wettelijke voorwaarden. Als het grasland zich echter in een GLMC 2-zone bevindt, mag het vanaf 1 januari 2023 niet meer omgezet worden.

Bovendien wordt het omploegen van blijvend grasland geregeld door drie regelgevingen:

- Natura 2000: alle blijvende graslanden in een Natura 2000-gebied mogen niet worden bewerkt zonder voorafgaande toestemming van het ABN.
- BCAE 9: De graslanden die als ecologisch kwetsbaar zijn aangewezen en in de GLMC 9 zijn opgenomen, zijn de volgende Natura 2000-gebieden: gebieden in overheidsbeheer" (BE 2), grasland als habitat van soorten (BE 3), extensieve stroken (BE 4), gebieden met beschermingsstatus (BE tijd. 1) en gebieden in overheidsbeheer (BE tijd. 2). Het bewerken en omzetten van deze blijvende graslanden voor andere toepassingen is verboden.
- Het PGDA (Waaals actieplan voor duurzaam stikstofbeheer): Om het potentieel voor opname van de stikstof die in de bodem vrijkomt door het gewas dat het grasland zal opvolgen te maximaliseren, loopt de periode waarin vernietiging is toegestaan van 1 februari tot 31 mei. De vernietiging kan mechanisch (ploegen, stoppelploegen) of chemisch gebeuren.

De keuze van het gewas ter vervanging van het grasland en de bemestingspraktijken moeten aan de volgende eisen voldoen:

- de verspreiding van organische stikstof is verboden gedurende twee jaar na de vernietiging;
- de verspreiding van minerale stikstof is verboden tijdens het eerste jaar na de vernietiging;
- het planten van groenten of vlinderbloemigen (behalve in het geval van grasbedekking) is verboden gedurende twee jaar na de vernietiging.

De volgende webpagina is beschikbaar: [Destruction de prairies permanentes | PROTECT'eau \(protecteau.be\)](#)

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

- **Komen de percelen "bedekking voor milieudoel betaald door particuliere derden" (code 874) in aanmerking voor ecoregelingen en AMKM's of zijn ze uitgesloten?**

Voor 2023 is code 874 niet toegestaan voor:

- ER minder chemische onkruidbestrijding
- ER BG
- ER milieuvriendelijke teelt
- ER netwerk
- GLMC 8
- GS eiwithoudende gewassen
- BIO
- AMKM
- Natura

Code 874 is toegestaan voor:

- ER langdurige bodembedekking
- RBS
- Herverdeling
- VGNSB

- **Hoe moeten landschapselementen voor de ER ecologisch netwerk worden aangegeven als er nog een contract voor de AMKM BM1 loopt?**

Vanaf 2023 kunt u landschapselementen voor de ER ecologisch netwerk vastleggen naast de elementen die al onder een AMKM-BM1-contract vallen, maar u moet aan bepaalde regels voldoen als deze elementen op hetzelfde perceel liggen als dat van de elementen die voor de AMKM vastgelegd.

↓ Aangegeven AMKM-elementen op een perceel:	Poel ER op hetzelfde perceel	Bosje ER op hetzelfde perceel	Lineaire elementen ER op hetzelfde perceel	Plaatselijke elementen ER op hetzelfde perceel	Oppervlakte van het perceel voor de ER (akkerrand, braakliggende grond, BE5)
Heggen en beboste stroken (BM1a)	OK	OK	NOK	OK	OK
Bomen, heesters, struiken, bosjes, fruitbomen (BM1b)	OK	NOK (ongeacht of de BM1b een boom, heester of bosje is)	OK	NOK	OK
Poel (BM1c)	NOK	NOK	OK	OK	NOK met uitzondering van BE5

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

Volgens bovenstaande tabel is het bijvoorbeeld niet mogelijk om extra poelen aan te geven voor de ER ecologisch netwerk als een poel reeds is vastgelegd voor een AMKM, maar is het wel mogelijk om heggen of bomen op het perceel aan te geven of om in de ER het gebied van het perceel aan te geven dat BE5 zou zijn.

- **Is het mogelijk om een AMKM van het type wendakker met gras of een aangelegd perceel te planten over de breedte van een blijvende bedekking en deze te gebruiken voor de GLMC 8?**

Het is mogelijk om de waarde van een blijvende bedekking te verhogen door een 5-jarig AMKM-contract aan te gaan voor een **wendakker met gras (BM5)** waarvoor een jaarlijkse betaling van € 1.100/ha wordt toegekend.

De wendakker moet minstens 10 m breed zijn, inclusief de breedte van de blijvende bedekking (betaling wordt toegekend voor een maximale breedte van 20 m); de AMKM-specificaties (specifiek mengsel, maaien met export en begrazing toegestaan van 16 juli tot 31 oktober, 2 m beschermingsgebied, enz.) is dan van toepassing voor het volledige oppervlak van de strook, met inbegrip van de 6 m met blijvende bedekking. De oppervlakte van de wendakker wordt ook meegerekend voor het niet-productieve areaal van de GLMC 8.

Voor het areaal van een blijvende bedekking kan eventueel een AMKM-contract voor een aangelegd perceel (GM7) van 5 jaar worden afgesloten. Deskundig advies van Natagriwal is nodig om te specificeren welke soort bedekking moet worden aangebracht om een blijvende bedekking te garanderen voor ten minste de eerste 6 meter, en voor de juiste beheermethoden (strook van minimaal 12 meter langs waterlopen, behoud van hoog gras, groter beschermingsgebied, het aanplanten van houtgewassen, enz.) Betaling van € 1.600/ha gedurende 5 jaar. De oppervlakte van het aangelegde perceel wordt ook meegerekend voor het niet-productieve areaal van de GLMC 8.

- **Wanneer ontvangt de landbouwer een verklaring dat het perceel niet in aanmerking komt voor steun omdat het bouwland in de vijf jaar voorafgaand aan het jaar waarin de steunaanvraag wordt ingediend, ten minste één jaar in BG is geweest? (ER of AMKM NON want 1BG)**

De percelen waarop de steunaanvraag voor 2023 betrekking heeft, zijn bouwland dat ten minste één keer in de afgelopen 5 jaar (2022, 2021, 2020, 2019, 2018) als BG is opgegeven en dus op zijn vroegst sinds 2018 is omgezet.

Voor de ER netwerk geldt dit voor braakliggende grond, maar niet voor akkerranden.

Voor de AMKM's (wendakkers met gras, aangelegde percelen, staand graan) is de vaststelling van toepassing op nieuwe verbintenissen die ingaan op 1/1/2023. De aangelegde percelen en wendakkers met gras waarvoor in 2022 al verplichtingen zijn aangegaan, worden voortgezet zonder dat deze nieuwe regel wordt toegepast.

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

Poelen

- **Aangifte van poelen:** als ik in 2023 een poel wil aangeven, kan ik dat dan doen wanneer ik mijn perceelaangifte voor 2023 doe of moet ik dat in oktober 2023 doen door een vooraanvraag voor 2024 in te dienen?

U moet dit aangeven wanneer u uw PA voor 2023 doet in het voorjaar.

- **Voorwaarden voor het aanleggen van poelen:** wat zijn de voorwaarden (diepte, grootte, enz.)?

De definitie van een poel is als volgt:

Gebieden met stilstaand water met een minimale oppervlakte van vijftientig vierkante meter tussen 1 november en 31 mei en een maximale oppervlakte van dertig are. Betonnen of plastic reservoirs, viswateren, viskwekerijen en zwemvogelkwekerijen vallen niet onder de definitie van poelen. Ze mogen aangesloten zijn op het Waalse hydrografische netwerk. Poelen maken deel uit van de topografische kenmerken van de conditionaliteit en moeten daarom behouden blijven.

Om in aanmerking te worden genomen in het percentage niet-productieve gebieden voor de GLMC 8 of in het milieugebied met steun onder de ER netwerk, moeten poelen een oppervlakte van één tot dertig are hebben en ten minste zes meter uit elkaar liggen.

De strook die grenst aan de poel en bedekt is met vegetatie die verschilt van deze van het omliggende perceel en beplant mag zijn met bomen, mag in aanmerking worden genomen bij het ontwerp en de berekening van de oppervlakte van de poel, binnen de limiet van 1 tot 30 are. Ongeacht de oppervlakte van de poel wordt deze echter meegerekend als 600 m² in het percentage niet-productieve gebieden voor de GLMC 8 en komt deze overeen met 0,6 hectare milieugebied voor de ER netwerk.

Om steun te ontvangen onder de ER netwerk voor het milieugebied dat overeenkomt met een poel, moet ook aan de volgende specificaties worden voldaan:

- bewerken is verboden binnen zes meter van de poel;
- toegang voor vee binnen twee meter van de poel is verboden (toegang tot de poel voor het drinken van vee is toegestaan, op voorwaarde dat de oppervlakte voor dit doel niet groter is dan 25% van de omtrek van de poel);
- het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen binnen twaalf meter van de waterpoel is verboden;
- het storten van afval in de poel is verboden;
- in geval van dichtslibbing of aanslibbing moet de boer de poel vrijmaken.

- **Wat gebeurt er met een lopend AMKM-contract voor poelen?**

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

Voor een lopend AMKM BM1-contract kunt u ervoor kiezen om de betaling voor de BM1 te behouden of om de betaling over te hevelen naar de ER netwerk. Deze optie wordt u aangeboden wanneer u uw areaalaangifte doet.

Uw AMKM BM1-contract mag echter niet worden onderbroken (het loopt door tot het einde van zijn termijn, d.w.z. 2023 of 2024), maar tegelijkertijd moeten we ervoor zorgen dat uw poelen niet twee keer worden betaald (BM1 en ER netwerk).

U dient dus een keuze te maken: ofwel uw AMKM-betaling van € 100 per poel behouden, ofwel overstappen naar de ER en voor deze poelen genieten van de ER-betaling, die veel aantrekkelijker is ($450 * 0,6 \text{ MH}$, d.w.z. € 270 per poel of € 540 in een GPE). Het is niet mogelijk om deze keuze te maken per element; deze keuze geldt voor alle elementen die bij het AMKM-contract betrokken zijn. Wij willen er dan ook op wijzen dat uw AMKM-poelen met een oppervlakte van minder dan 1 are niet langer vergoed zullen worden als u voor een overstap kiest. Om deze situatie te vermijden en te voldoen aan de minimumgrootte van 1 are, kunt u echter bij het tekenen en berekenen van de oppervlakte van de poel rekening houden met de strook land die aan de poel grenst, op voorwaarde dat deze strook bedekt is met vegetatie die verschilt van de vegetatie op het omliggende perceel (deze strook mag ook beplant zijn met bomen).

In beide gevallen (AMKM-betaling of ER-betaling) zal het, met het oog op de traceerbaarheid, in 2023 en 2024 niet mogelijk zijn om AMKM-poelen (zoals hierboven uitgelegd, blijven ze vastgelegd) en andere poelen die u wilt toevoegen voor de ER-betaling op hetzelfde perceel aan te geven (landschapselementen zijn altijd "gekoppeld" aan een perceel). Dit geldt ook voor een bosje dat u aan de ER wilt toevoegen en dat aan hetzelfde perceel gekoppeld zou zijn. Het is echter wel mogelijk om lineaire of specifieke elementen (bomen, heggen, enz.) op hetzelfde perceel toe te voegen.

Houd er rekening mee dat als de producent geen RBS heeft, hij er niet voor moet kiezen om de betaling naar de ER over te dragen, aangezien hij er niet voor in aanmerking komt.

- **Als ik een vijver van 25 m² (5*5) uitbreid met 15 m bij 5 m, kan ik het gebied van 75 m² met oude grassen en lage rietsoorten dan als oevergebied aangeven voor de ER? Kan dit gebied begraasd worden door paarden of geoogst worden voor hooi als de poelen omheind zijn?**

Houd er rekening mee dat voor wijzigingen in de topografie van het land, zoals het graven en vergroten van poelen en het opvullen ervan, een bouwvergunning en toestemming nodig is, evenals naleving van de plaatselijke voorschriften.

Als aan deze voorwaarde is voldaan, kunt u, als u een poel vergroot of als u van mening bent dat de referentietekening op luchtfoto's (gebiedsaangifte) de vegetatiestrook niet volledig omvat, deze opnieuw tekenen in uw gebiedsaangifte. Opmerkingen: de vegetatie van de vegetatiestrook moet verschillen van de vegetatie op het omliggende perceel; de landschapskenmerkenreferentie dateert van 2015, tenzij de landbouwer het gebied sindsdien al opnieuw heeft getekend.

Als de hertekende poel 100 m² bereikt, kan deze in aanmerking komen voor de GLMC 8 of voor de ER netwerk.

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

Houd er echter rekening mee dat de hertekende poelen ter bevestiging een visuele controle zullen ondergaan op de luchtfoto's van het jaar en dat er controles ter plaatse zullen zijn op basis van monsters.

Als een poel wordt aangegeven voor de ER netwerk, is de toegang voor vee binnen 2 m van de vijver verboden. De landbouwer dient ervoor te zorgen dat deze minimumafstand te allen tijde wordt gerespecteerd, gezien de variabiliteit van het oppervlak dat uitsluitend uit water bestaat.

U moet ook de 12 m zonder productiemiddelen respecteren en niet bewerken binnen 6 m.

- **Mogen er meerdere poelen zijn op eenzelfde perceel?**

Ja, meerdere poelen op hetzelfde perceel zijn mogelijk. Houd er rekening mee dat een minimale afstand van 6 m tussen de poelen vereist is om in aanmerking te komen voor het percentage niet-productieve gebieden voor de GLMC 8 of voor milieugebieden die steun krijgen volgens de ER netwerk (om te voorkomen dat een poel wordt opgevuld en er dus 2 poelen ontstaan in plaats van één). Deze afstand van 6 meter tussen de twee poelen is nodig om te voldoen aan de eis van de ER ecologisch netwerk dat er geen grond mag worden omgezet, en om te voorkomen dat de oevers overmatig worden vertrapt door vee.

Als er meer dan tien vijvers op een landbouwbedrijf zijn, zal de betalende instantie overigens een deskundige om advies vragen over de agromilieu- en klimaatmaatregelen (Natagriwal). De deskundige bepaalt welke poelen op basis van hun milieubelang in aanmerking kunnen komen voor het percentage niet-productieve gebieden in het kader van de GLMC 8 of voor het milieugebied met steun volgens de ER netwerk.

Houd er ook rekening mee dat het niet mogelijk zal zijn om poelen in het kader van de AMKM en de GLMC8/ER-netwerk aan te geven op hetzelfde perceel.

- **Als ik bepaalde percelen als natuurlijk grasland aangeef, kan ik dan op diezelfde percelen poelen aanleggen en zo de twee steunmaatregelen combineren?**

Ja, het is mogelijk om deze poelen op te nemen in het percentage niet-productieve gebieden van de GLMC 8 of in het milieugebied van de ER netwerk, met behoud van de AMKM-betaling voor de volledige oppervlakte van het perceel. Dit geldt ook voor andere topografische elementen zoals bomen of heggen die op het perceel aanwezig zijn.

- **Mogen poelen naast een beek aangelegd worden?**

Ja, de poelen mogen aangesloten zijn op het Waalse hydrografische netwerk. De volgende beperking is echter van toepassing: wanneer een waterloop geklasseerd is, maakt de bedding deel uit van het openbaar domein en is deze dus niet beschikbaar voor de aangelande (landbouwer). Een poel in de bedding van een geklasseerde waterloop komt daarom niet in aanmerking. In andere gevallen kan de poel vanuit een geklasseerde of niet-geklasseerde waterloop gevoed worden door een pand en/of een overloop hebben.

- **Wat betreft het omheinen van poelen, moet dit gebeuren voor poelen in een netwerk, maar niet voor andere (AMKM, ER)?**

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

Het is verplicht voor poelen waarvoor de ER netwerk geldt, en dat was al het geval voor poelen volgens de AMKM.

Het is dus niet verplicht voor poelen die niet zijn opgenomen in de AMKM of ER netwerk, tenzij de poel in een Natura 2000-gebied ligt. In dit geval is de toegang voor vee verboden (dit is een verplichting), behalve voor het drenken op 25% van het gebied en tenzij er een derogatie wordt verleend door het ABN voor zeer extensieve begrazing die gunstig is voor de biodiversiteit (concreet, voor een KM4 of in een natuureservaat).

- **Voor de ER netwerk is er een limiet van 10 vijvers per landbouwbedrijf, tenzij er advies van een deskundige wordt ingewonnen. Kunnen er 10 extra poelen worden vastgelegd naast de poelen die al in AMKM-contracten zijn opgenomen?**

Als u meer dan 10 poelen wilt vastleggen op het landbouwbedrijf (AMKM-poelen + ER-poelen), zal de BIW een advies van een deskundige over het milieubelang van de poelen aanvragen bij Natagriwal. De deskundige zal bepalen welke poelen in aanmerking komen.

Vanaf 2023 kunt u andere poelen vastleggen naast deze van het AMKM-contract, maar het is niet mogelijk om AMKM-poelen en GLMC8/ER-poelen op hetzelfde perceel aan te geven.

- **Geldt de “regel” van 6 poelen per ha nog?**

Nee, de regel van 6 poelen per hectare is niet meer van toepassing? Meerdere poelen op hetzelfde perceel zijn mogelijk. Houd er rekening mee dat een minimale afstand van 6 meter tussen de poelen vereist is (om te voorkomen dat er 2 poelen ontstaan in plaats van één). Deze afstand is nodig om te voldoen aan de eis van de ER ecologisch netwerk dat er geen grond mag worden omgezet, en om te voorkomen dat de oevers overmatig worden vertrapt door vee.

Houd er ook rekening mee dat het niet mogelijk zal zijn om poelen in het kader van de AMKM en de GLMC8/ER-netwerk aan te geven op hetzelfde perceel.

- **Is er een afstand tussen poelen van 1 are met vegetatie?**

De definitie van een poel is als volgt: gebieden met stilstaand water met een minimale oppervlakte van vijftientig vierkante meter tussen 1 november en 31 mei en een maximale oppervlakte van dertig are.

Om in aanmerking te worden genomen in het percentage niet-productieve gebieden voor de GLMC 8 of in het milieugebied met steun onder de ER netwerk, moeten poelen een oppervlakte van één tot dertig are hebben en ten minste zes meter uit elkaar liggen.

De strook die grenst aan de poel en bedekt is met vegetatie die verschilt van deze van het omliggende perceel en beplant mag zijn met bomen, mag in aanmerking worden genomen bij het ontwerp en de berekening van de oppervlakte van de poel, binnen de limiet van 1 tot 30 are. Ongeacht de oppervlakte van de poel wordt deze echter meegerekend als 600 m² in het percentage niet-productieve gebieden voor de GLMC 8 en komt deze overeen met 0,6 hectare milieugebied voor de ER netwerk.

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

Twee poelen liggen minstens 6 meter uit elkaar, en deze ruimte kan de vegetatie omvatten die aan de poel grenst en die verschilt van de vegetatie op het omliggende perceel.

- **Gelden er voor een poel die niet onder de GLMC8 of ER netwerk valt beperkingen wat betreft gewasbescherming, toegang voor vee, enz.?**

Ja, zelfs als de poel niet is opgenomen in het percentage niet-productieve gebieden voor de GLMC 8 of in de ER netwerk, moeten de normen voor toegang voor vee en het strooien/sproeien worden nageleefd.

Wat betreft het strooien, dat betrekking heeft op alle oppervlaktewateren, is het effectief verboden om meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen te strooien/sproeien binnen 6 meter van een oppervlaktewater, inclusief poelen.

Wat betreft toegang voor vee en omheining zijn er geen bepalingen voor poelen buiten Natura 2000-gebied.

In Natura 2000-gebied is er een verbod op alle strooi- en sproeiwerkzaamheden binnen 12 meter en een verbod op toegang voor vee, behalve voor het drinken op maximaal 25% ervan en tenzij er een derogatie wordt verleend door het ABN voor zeer extensieve begrazing die gunstig is voor de biodiversiteit (concreet, voor een KM4 of in een natuureservaat).

Om echter steun te ontvangen onder de ER netwerk voor het milieugebied dat overeenkomt met een poel, moet aan de volgende specificaties worden voldaan:

- bewerken is verboden binnen zes meter van de poel;
- toegang voor vee binnen twee meter van de poel is verboden (toegang tot de poel voor het drinken van vee is toegestaan, op voorwaarde dat de oppervlakte voor dit doel niet groter is dan 25% van de omtrek van de poel);
- het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen binnen twaalf meter van de waterpoel is verboden;
- het storten van afval in de poel is verboden;
- in geval van dichtslibbing of aanslibbing moet de boer de poel vrijmaken.

- **Is er een bouwvergunning nodig voor een kunstmatig gegraven poel? Of voor het opvullen ervan?**

Ja, voor veranderingen aan het reliëf van de grond, zoals het graven en opvullen van poelen, is een bouwvergunning en toelating nodig en moeten de plaatselijke voorschriften worden nageleefd. Neem contact op met uw gemeente voor meer informatie of met de VZW Natagriwal, die u kan adviseren over dergelijke projecten.

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

Agromilieu- en klimaatmaatregelen (AMKM)

- **In het geval van tijdelijk grasland dat zich in het 5e jaar bevindt, volgens het voorbeeld in de tabel hieronder. Het volgende jaar, in 2023, wil een landbouwer staand graan en een wendakker inzaaien. Is dit toegestaan of wordt het perceel als blijvend grasland beschouwd?**

2018	2019	2020	2021	2022	2023
TG	TG	TG	TG	TG	?

Als een perceel in het 5e jaar (2022) als tijdelijk grasland - code 62 is vastgelegd, wordt het in 2023 blijvend grasland:

- als u het in 2023 als tijdelijk grasland 62 wilt aangeven, wordt het in 2023 blijvend grasland - code 610. Het kan niet met code 62 worden aangegeven in het 6e jaar.
  - Als u het in 2023 wilt aangeven als staand graan BM12, wordt het een graangewas in 2023, de BG-teller wordt op 0 gezet; het zal nooit blijvend grasland zijn geworden en is daarom OK voor de AMKM BM12. Als u vervolgens in het 7e jaar TG op dit perceel wilt aangeven, begint de teller weer op 1.
  - Als u het in 2023 wilt aangeven als wendakker BM5, wordt het een wendakker in 2023, de BG-teller is op 5 geblokkeerd net voor het blijvend grasland wordt. Het is dus OK voor de AMKM BM5. Houd er rekening mee dat als u na de 5-jarige verbintenis weer tijdelijk grasland aangeeft, het perceel blijvend grasland BG wordt (BG-teller = 6).
- **Tijdelijk grasland wordt automatisch blijvend in het 6e jaar, na 5 jaar ononderbroken aangifte, of als ik het weer omzet naar tijdelijk grasland en het dus blijvend wordt in het 6e jaar. Kan deze overgang naar blijvend grasland de uitvoering van AMKM "Staand graan" verhinderen?**

Ja, door de regel: geen AMKM-gewas als het perceel de afgelopen 5 jaar blijvend grasland is geweest.

AMKM Staand graan (BM12)

- **Moet de BM12 gedurende de 5 jaar van de verbintenis van jaar tot jaar geografisch verschillen binnen het landbouwbedrijf, of kan deze elk jaar voor dezelfde plaats gelden?**

De basisregel stelt dat de AMKM-verbintenis gedurende de hele looptijd betrekking heeft op de percelen die door de landbouwer in zijn steunaanvraag zijn aangegeven als het onderwerp van de verbintenis. Als uitzondering op deze algemene regel mag een BM12-verbintenis echter elk jaar op andere percelen betrekking hebben. Dit wordt zelfs aanbevolen gezien de voordelen van deze maatregel voor de complexiteit van rotaties, en ook om te voorkomen dat percelen dichtslibben.

Het is dus mogelijk om in de loop van verschillende jaren van de verbintenis op dezelfde percelen staand graan te planten, maar er dient wel elk jaar een inzaai met de gebruikelijke dichtheid te gebeuren.

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

- **Wat wordt in fiche BM12 bedoeld met een “bos” in termen van oppervlakte? Wat is dan het verschil tussen een bosje en een bos?**

Voor meer duidelijkheid is de term "bos" vervangen door "bebost gebied". Een afstand van 50 m is vereist als het perceel met staand graan grenst aan een bebost gebied dat overeenkomt met een gebied dat bestaat uit bomen of struiken die op korte afstand van elkaar zijn geplant zodat ze een dichte bedekking vormen die de volgende kenmerken heeft:

- een oppervlakte van meer dan 30 are;
- een breedte van meer dan tien meter;
- maximaal 5 meter afstand tussen de kronen van de bomen of struiken.

Elementen die beschouwd worden als bij beboste gebieden horend, zoals gebieden met natuurlijke habitats, houtlagen, voederplaatsen, moerassen, vijvers, brandgangen en paden, worden op dezelfde manier behandeld als beboste gebieden.

Groepen bomen met een oppervlakte van minder dan 30 are worden bijgevolg beschouwd als bosjes waarvoor geen afstandsbeperking geldt. Houd er rekening mee dat elke boom of groep bomen met een onderlinge afstand van minder dan 5 m (afstand tussen de kronen) wordt meegerekend in het gebied dat in aanmerking wordt genomen om te schatten of het een bebost gebied is waar een afstand van 50 m in acht moet worden genomen.

AMKM Voederautonomie (BM13)

- **Is er een lichte degressie van de premie voor een veebezetting/ha boven 1,4 GVE/ha, maar ook boven 1,8 GVE/ha?**

In het kader van deze steun is geen degressie van toepassing. De landbouwer verbindt zich ertoe om gedurende 5 jaar een gemiddelde jaarlijkse veebezetting aan te houden die niet hoger is dan 1,4 of 1,8 GVE/ha voederareaal.

AMKM Natuurlijk grasland (BM2)

- **Is het toegestaan om mijn compost te strooien op percelen onder BM2? Moet ik wachten tot 15 juni?**

Vanaf 2023 zijn er geen beperkingen meer voor het strooien van organische meststoffen op natuurlijk grasland (BM2), dus er hoeft geen periode meer in acht genomen te worden volgens de specificaties voor BM2. U moet echter nog steeds voldoen aan de strooiperiodes die geregeld worden door het PGDA (Waals actieplan voor duurzaam stikstofbeheer).

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

AMKM Wendakkers met gras (BM5)

- **Kan deze langs een aangelegd perceel, braakliggende grond, akkerrand of grasland lopen?**

De wendakker met gras moet grenzen aan **ten minste één perceel** dat gedurende de gehele looptijd van de verbintenis als bouwland wordt gebruikt. Dit bouwland mag braakliggende grond of tijdelijk grasland zijn, maar er mag gedurende de looptijd van de verbintenis niet langer dan drie opeenvolgende jaren een plantendek op staan.

Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, mag er blijvend grasland zijn aan de andere kant van de wendakker (zonder dat er een scheidingselement zoals een heg nodig is).

Het is niet toegestaan (geen advies van een deskundige uitgebracht) om een aangelegd perceel (GM7) te voorzien naast een bestaande wendakker op het landbouwbedrijf. Een wendakker (geen advies van een deskundige vereist) kan echter grenzen aan een deel van het landbouwbedrijf dat bestemd is voor een aangelegd perceel, op voorwaarde dat er aan de andere kant voor de hele duur van de verbintenis bouwland aanwezig is en er langer dan 3 jaar onafgebroken geen plantendek aanwezig is.

Een wendakker kan niet langs een akkerrand worden voorzien omdat deze laatste gescheiden moet zijn van het aangrenzende bouwland.

Het heeft weinig zin om een wendakker met gras aan te leggen langs een blijvende bedekking, aangezien deze de blijvende bedekking kan omvatten op voorwaarde dat deze minstens 10 m breed is en dat de specificaties voor de wendakker op de hele strook, inclusief de blijvende bedekking, worden toegepast.

- **Voor wendakkers met gras moet de hoeveelheid minstens 5 jaar gehandhaafd blijven. Mag de locatie van de wendakkers van het ene jaar op het andere veranderen terwijl de totale oppervlakte gelijk blijft?**

Onder een BM5-contract heeft de naleving van de "reikwijdte van de verbintenis" betrekking op twee bepalingen:

- Gedurende de gehele looptijd heeft de verbintenis betrekking op een oppervlakte landbouwgrond die gelijk is aan de oppervlakte die de landbouwer in zijn steunaanvraag heeft opgegeven als het onderwerp van de verbintenis.
- Gedurende de gehele looptijd heeft de verbintenis betrekking op de percelen die door de landbouwer in zijn steunaanvraag (1e jaar van aangifte) zijn opgegeven als het onderwerp van de verbintenis.

De enige uitzonderingen op deze tweede bepaling zijn de AMKM "percelen met staand graan" (BM12), die elk jaar op andere percelen betrekking mag hebben, en de AMKM "houden van bedreigde lokale rassen" (BM11), die elk jaar op andere dieren betrekking mag hebben.

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

De wendakkerpercelen moeten dus gedurende de 5 jaar van de verbintenis dezelfde blijven. Het toepassen van specificaties op dezelfde plaats gedurende een bepaald aantal opeenvolgende jaren heeft namelijk een bijkomend milieueffect.

- **Is een haag toegestaan op een wendakker met gras? Telt de breedte van de haag mee voor de breedte van de wendakker en maakt deze deel uit van de betaalde oppervlakte?**

Ja, zolang de haag niet breder is dan 10 meter (gemeten tussen de buitenste voeten) en het overige deel van de wendakker - dat gras moet zijn - minstens 10 meter breed is. Ter herinnering: een wendakker moet nu tussen de 10 en 20 meter breed zijn.

Bijvoorbeeld: als er een haag van 5 m breed is, moet de wendakker 5 m + 10 m met gras bedekt zijn, d.w.z. minstens 15 m breed. Als er een haag van 10 m breed is, moet de wendakker 10 m + 10 m met gras bedekt zijn, d.w.z. 20 m breed (wat overeenkomt met de maximaal toegestane breedte van de wendakker).

Steun voor biologische landbouw

- **Kan een landbouwer eind 2023 contact opnemen met een controleorgaan, vragen om op 1 januari 2024 met de omschakeling te beginnen en in 2024 toch steun voor biologische landbouw ontvangen?**

Om voor de eerste keer steun voor biologische landbouw te ontvangen, moet de landbouwer aan twee voorwaarden voldoen:

- de biologische productieactiviteit melden bij een erkend controleorgaan voor de biologische landbouw tegen 31 december van het jaar dat voorafgaat aan het eerste jaar van de verbintenis;
- een verbintenis aangaan om biologische landbouwpraktijken en -methoden toe te passen gedurende een periode van vijf jaar die begint op 1 januari van het jaar waarin de steunaanvraag wordt ingediend.

Om aan deze bepalingen te voldoen, moet een landbouwer die voor het eerst tot de BIO-regeling wenst toe te treden, de volgende procedure volgen:

- De landbouwer moet zich ertoe verbinden om uiterlijk op 1 januari van het jaar waarin de steunaanvraag wordt ingediend, te voldoen aan de specificaties voor biologische landbouw.
- Deze verbintenis wordt aangegaan door het erkende controleorgaan voor de biologische landbouw in kennis te stellen van de biologische productieactiviteiten van de landbouwer. Met deze kennisgeving verklaart de landbouwer dat hij onder toezicht staat van een CO (de aanmeldingsprocedure vereist dat het contract van de landbouwer met het CO bij de steunaanvraag wordt gevoegd).

- **Opdat de verbintenis geacht wordt uiterlijk op 1 januari te zijn aangegaan, moet de landbouwer uiterlijk op 31 december van het jaar voorafgaand aan het eerste jaar van de verbintenis een volledige en geldige kennisgeving hebben ingediend en moet de**

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

landbouwer in deze kennisgeving aangeven dat hij uiterlijk op 1 januari zal toetreden tot het biosysteem.

Opmerking: voor een verbintenis die begint in 2023 is bij wijze van uitzondering een kennisgeving die voldoet aan de bovenstaande kenmerken aan het CO ook geldig.

- Vervolgens wordt door het CO een certificaat afgegeven dat de naleving van de specificaties bevestigt, maar er kan een vertraging van enkele maanden zitten tussen de melding van de activiteit en de afgifte van het certificaat (het CO moet binnen 30 werkdagen na de melding een eerste veldinspectie uitvoeren en vervolgens binnen een niet nader gespecificeerde periode het certificaat afgeven), en het certificaat kan niet met terugwerkende kracht worden afgegeven. Voor het eerste jaar van de verbintenis is de datum van afgifte van dit certificaat niet relevant voor het verifiëren van de verbintenis tot biologische productie.
- **Maakt de afschaffing van de definitie van actieve landbouwer voor de BIO-tussenkomst deze steunregeling toegankelijk voor iedereen?**

Om in aanmerking te komen voor steun voor biologische landbouw, moet u een landbouwer zijn, d.w.z. een natuurlijke of rechtspersoon of een groep natuurlijke of rechtspersonen die een landbouwactiviteit uitoefent in het Waals Gewest.

Een landbouwactiviteit wordt gedefinieerd als het produceren, fokken of telen van landbouwproducten, inclusief het oogsten, melken, fokken en houden van dieren voor landbouwdoeleinden, of het behouden van een landbouwgebied in een staat die het geschikt maakt voor begrazing of teelt zonder voorbereidende handelingen die verder gaan dan de normale landbouwpraktijken of het gebruik van normale landbouwmachines.

Het is niet nodig om aan de definitie van "actieve landbouwer" te voldoen (geregistreerd zijn bij de KBO, over een minimumkwalificatie (opleiding en ervaring) beschikken en geen activiteit op de negatieve lijst uitoefenen).

- **Kan ik biosteun ontvangen voor land waarvoor ik geen rechten heb?**

Dit is een jaarlijkse betaling per hectare subsidiabel landbouwareaal en niet gebaseerd op het aantal rechten. De oppervlakten waarvoor biosteun wordt betaald, zijn de oppervlakten die door het certificeringsorgaan zijn doorgegeven en in de PA zijn opgegeven, afhankelijk van de verbintenis.

- **Moet het grazende vee ook bio zijn om biosteun voor grasland te ontvangen?**

Voor de berekening van de GVE's die worden gebruikt om de veebezetting te berekenen, wordt al het grasvee (geen monogastrisch vee) dat biologisch wordt gekweekt in aanmerking genomen.

- **Wat betreft de voorwaarden voor het aangeven van gebieden onder de groep "gediversifieerde tuinbouw op kleine oppervlakten", gaat u zich voor deze berekening van maximaal 12 soorten baseren op het botanische en wetenschappelijke begrip van soorten? Want wetenschappelijk gezien is een bloemkool bijvoorbeeld dezelfde soort als een**

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

koolrabi. Een butternut daarentegen is een andere soort dan pompoen. Als u al een lijst hebt van groenten die u als "verschillende soorten" beschouwt, dan zou ik die graag ontvangen.

De voorwaarde is dat er tussen 15 juni en 1 oktober permanent minstens twaalf verschillende categorieën tuinbouwgewassen worden geteeld op de hele oppervlakte die is aangegeven onder de teeltcode "Gediversifieerde kleinschalige biologische tuinbouw".

Om interpretatie en verwarring met het botanische en wetenschappelijke begrip "soorten" te voorkomen, zijn de termen "groentesoorten" vervangen door de termen "categorieën tuinbouwgewassen".

Onder "tuinbouwgewassen" verstaan we planten bestemd voor menselijke consumptie, met uitzondering van planten bestemd voor de fruitteelt. De lijst van subsidiabele tuinbouwgewassen en hun categorisering is opgesteld en zal aan de landbouwers worden meegedeeld zodra de wettelijke basis definitief is goedgekeurd (zie de tussenkomstfiche "steun voor biologische landbouw" op het landbouwportaal).

- **Hoe moet de zin "De oppervlakte bestemd voor deze teeltcode mag ook andere elementen dan tuinbouwgewassen omvatten tot maximaal 30% van de totale oppervlakte van het landbouwbedrijf bestemd voor deze teeltcode" worden geïnterpreteerd?**

Naast de aanwezigheid van 12 verschillende categorieën tuinbouwgewassen, mag de totale oppervlakte die is aangegeven onder de gewascode "Gediversifieerde kleinschalige biologische tuinbouw" ook maximaal 30% van de oppervlakte gewijd zijn aan andere elementen dan de teelt van tuinbouwgewassen.

Dit kunnen topografische elementen zijn (taluds, greppels, bosjes), toegangspaden naar teeltbedden, oppervlakten bedekt met tussengewassen (mosterd, koolzaad, haver, tijdelijk grasland, enz.) of bedekt met eenjarige gewassen of braakliggende grond, op voorwaarde dat deze gewassen deel uitmaken van een rotatie met tuinbouwgewassen, enz.

Deze 30% maakt deel uit van de oppervlakte die betaald wordt volgens het tarief van de gewasgroep "gediversifieerde tuinbouw op kleine oppervlakten".

- **Kunnen percelen onder de AMKM voor stand graan steun voor biologische teelt krijgen en toch meetellen voor de GLMC8?**

Het is mogelijk om de waarde van arealen met stand graan te verhogen door de volgende voordelen te combineren:

- Betaling voor de AMKM: € 2.400/ha
- Betaling voor biologische teelt: afhankelijk van de gewascode wordt het tarief voor de groep "eenjarige gewassen" (zuivere granen, mengsels van granen) of de groep "voedergewassen" (mengsels van granen en vlinderbloemigen) toegepast.
- GLMC8: inbegrepen in de 3% of 4% (betaling € 0 vanwege de conditionaliteit)

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

- **In het geval van kleinschalige gediversifieerde tuinbouw, kunt u specificeren welke "andere elementen dan tuinbouwgewassen" moeten worden opgenomen in het maximum van 30% van de oppervlakte die onder de respectieve gewascode wordt aangegeven?**

Bloeiende planten:

- *Als het eetbare bloemen zijn (Oost-Indische kers, enz.) die op aparte "bedden" worden geteeld, tellen ze als een categorie tuinbouwgewassen voor al deze bloemen.*
  - *Als de bloemen in rijen of op kleine oppervlakten worden geteeld om bij te dragen aan geïntegreerde plaagbestrijding (afrikaantjes, goudsbloemen, enz.), tellen ze mee voor de oppervlakte van tuinbouwgewassen die op nabijgelegen bedden worden geteeld, maar niet als een categorie van geteelde tuinbouwgewassen.*
  - *Saffraan = vormt een aparte categorie van tuinbouwgewassen naast de categorie "eetbare bloemen".*
  - *Teelt van niet-eetbare bloemen voor commerciële doeleinden (chrysanten, enz.): uitgezonderd kleinschalige gediversifieerde tuinbouw (code 967).*
  - *Fruitbomen (met vruchten of noten):*
  - *Als het bomen in rijen/kleine gebieden zijn tussen tuinbouwgewassen of tussen teelbedden: beschouwd als deel van de oppervlakte tuinbouwgewassen die op het betrokken bed of op nabijgelegen bedden worden geteeld.*
  - *Als het boomgaarden zijn: uitgezonderd kleinschalige gediversifieerde tuinbouw (code 967), tot maximaal 10 ha op niveau van het landbouwbedrijf, inclusief hectaren met code 967 (deze oppervlakten worden betaald tegen het groepstarief "eenjarige gewassen" of "tuinbouw en boomteelt", afhankelijk van de boomedichtheid).*
  - *Topografische elementen op percelen met code 967:*
  - *hagen, afzonderlijke bomen, bomen in rijen, poelen: inbegrepen in de oppervlakte van de tuinbouwgewassen die op het perceel in kwestie of op nabijgelegen percelen worden geteeld. Let erop dat u de afmetingen van de conditionaliteit respecteert, zodat deze elementen in het subsidiabele areaal worden opgenomen.*
  - *taluds, greppels, bosjes: inbegrepen in de 30% andere oppervlakten dan tuinbouwgewassen*
  - *Mesthopen (inclusief compost en organische afvalhopen):*
  - *Als ze minder dan 10 maanden aanwezig zijn en een oppervlakte hebben van meer dan 1 hectare: inbegrepen in de 30% andere oppervlakten dan tuinbouwgewassen.*
  - *Als ze tijdelijk zijn en een oppervlakte hebben van minder dan 1 are elk: inbegrepen in de oppervlakte van tuinbouwgewassen die op het betreffende bed of op nabijgelegen bedden worden geteeld.*
  - *Het is niet toegestaan om een mesthoop langer dan 10 maanden te laten liggen (conditionaliteit).*
- **Is het bij kleinschalige gediversifieerde tuinbouw nodig om verschillende percelen te maken om een onderscheid te maken tussen vollegrondsgroenten en kassen? Kunt u bevestigen dat er één blok kan worden getekend voor de code gediversifieerde tuinbouw?**

Voor code 967 maakt het geen verschil of de tuinbouwgewassen buiten of in kassen (vaak plastic) worden geteeld, op voorwaarde dat de planten in contact staan met de grond. Het is ook niet verplicht

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

om ze aan verschillende percelen toe te wijzen, dus het is mogelijk om één enkel blok voor gediversifieerde tuinbouw te tekenen. Potplanten zijn toegestaan als ze in contact staan met de grond.

- **Kunnen door de mens gemaakte elementen in kleinschalige, gediversifieerde tuinbouw worden beschouwd als onderdeel van de 30% andere oppervlakten dan tuinbouwgewassen?**

De oppervlakte van toegangspaden naar teeltbedden wordt meegeteld als deel van de 30%, terwijl planken (van hout, plastic, enz.) om op te staan en de wandelpaden van tunnels en plastic kassen worden meegeteld als deel van de oppervlakte van tuinbouwgewassen die op het betreffende bed of op nabijgelegen bedden worden geteeld.

Gebouwen groter dan 1 are en oppervlakten die worden beschouwd als door de mens gemaakt (overkappingen, containers, stallen, enz.) worden niet meegerekend in de subsidiabele oppervlakte van het perceel.

Fruïtkisten kunnen worden meegerekend in de oppervlakte van tuinbouwgewassen die op het betreffende perceel of op naburige percelen worden geteeld als ze tijdelijk zijn, maar worden niet meegerekend in de subsidiabele oppervlakte van het perceel als ze permanent zijn.

- **Kunnen oppervlakten waar dieren grazen of waar pluimvee/varkens worden gehouden, worden opgenomen in de oppervlakte die onder de code voor gediversifieerde kleinschalige tuinbouw valt?**

Nee, deze oppervlakten worden aangegeven onder de andere beschikbare gewascodes tot een maximum van 10 ha op het landbouwbedrijf, inclusief de hectaren onder de code voor gediversifieerde kleinschalige landbouw. Tijdelijke begrazing van tuinbouwgebieden of gewasresten is toegestaan.

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

Akkerranden en braakliggende grond

- **Is na BG een akkerrand mogelijk zonder afgekeurd te worden?**

Het is mogelijk om een akkerrand (code 752) aan te leggen na blijvend grasland. Het is echter niet mogelijk om een AMKM wendakker met gras aan te leggen na een perceel dat blijvend grasland is geweest gedurende de 5 jaar voorafgaand aan de steunaanvraag. Deze akkerrand kan worden meegeteld voor het percentage niet-productieve gebieden dat onder de GLMC8 valt.

- **Als de akkerrand is toegestaan na grasland, moet de producent dan al het grasland vernietigen en vervolgens het equivalent van 6 m gras rond de rand opnieuw inzaaien, of kan hij een strook van 6 m gras rond de rand laten staan wanneer hij zijn grasland vernietigt en dit aangeven met de code 752 (akkerrand)?**

De landbouwer kan een strook van 6 m gras rond de rand laten staan en dit aangeven met de code 752. Hij is niet verplicht om zijn blijvende grasland te vernietigen en vervolgens zijn akkerrand aan te leggen.

- **Kan een producent braaklegging aangeven na tijdelijk grasland? Indien ja, onder welke voorwaarden (vernietiging van het TG en spontane vegetatie van de braakliggende grond, inzaaien, enz.)? Kan tijdelijk grasland worden aangegeven na braaklegging? Indien ja, onder welke voorwaarden?**

Ja, een perceel dat in 2022 als TG is aangegeven, kan in 2023 als braakliggende grond worden aangegeven als het gedurende een van de voorgaande 5 jaar geen blijvend grasland is geweest. Er mag geen vernietiging van het tijdelijk grasland plaatsvinden in 2022 om het in 2023 te kunnen braak leggen.

Tijdelijk grasland kan na braaklegging worden aangegeven; er zijn geen voorwaarden.

- **Braakliggende grond in de landbouwactiviteit en de GLMC 8. In de landbouwactiviteit staat dat braakliggende grond niet bedoeld is om een gewas te produceren, maar gebruikt kan worden voor diervoeder. In de GLMC 8 staat dat braakliggende grond na 15/07 begraasd en gemaaid mag worden. Hoe kan braakliggende grond worden begraasd of gemaaid zonder dat het productief is en bedoeld is om een gewas te produceren? Moet het alleen tot 15/07 niet-productief zijn?**

Braakliggende grond is niet bedoeld om een gewas te produceren en is daarom niet-productief. Maaien of begrazen is echter toegestaan na 15/07 in de GLMC 8 en na 31/07 in de ER netwerk omdat de productie in deze periode als gering wordt beschouwd en het voer van veel mindere kwaliteit is. Hierdoor kan het perceel ook onderhouden worden. Het gebruik van meststoffen, bodemverbeteraars en gewasbeschermingsmiddelen is het hele jaar door verboden op braakliggende grond. Daardoor blijft het het hele jaar door niet-productief.

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

- **Kan een bedekking van het voorgaande jaar (zoals masteluin) meetellen als braaklegging in 2023?**

Ja, een bedekking van het voorgaande jaar kan meetellen als braaklegging in 2023.

Percelen bouwland die in de vijf jaar voorafgaand aan hun aangifte via de verzamelaanvraag van blijvend grasland zijn omgezet naar braakliggende grond of braakliggende grond met wilde bloemen, worden echter niet meegeteld in het % NPG's voor de GLMC 8 en de ER netwerk.

- **Komt kale grond in aanmerking voor braaklegging of is een bedekking absoluut noodzakelijk?**

Kale grond komt in aanmerking voor braaklegging; een bedekking is niet absoluut noodzakelijk.

- **Gelden de verplichtingen met betrekking tot braakliggende grond met wilde bloemen alleen gedurende de 7 onderhoudsmaanden na het zaaien? Is het in de praktijk mogelijk om vóór de zaaidatum organische mest te gebruiken?**

Ja, het gebruik van meststoffen (minerale en organische) is verboden tijdens de onderhoudsmaanden na het zaaien. Daarvóór zijn meststoffen toegestaan.

- **Wat is het verschil tussen braaklegging volgens de GLMC 8 en braaklegging volgens de ER EN?**

Deze braakliggende grond kan in twee categorieën worden verdeeld:

Braakliggende grond volgens de GLMC8	Braakliggende grond volgens de ER netwerk
1° Braakliggende grond blijft behouden van 15 februari tot en met 15 augustus.	1° braakliggende grond blijft behouden van 15 februari tot en met 15 september;
2° Braakliggende grond, braakliggende grond met wilde bloemen, taluds, greppels, akkerranden en landbouwgebieden waarvoor een verbintenis is aangegaan in het kader van de agromilieu- en klimaatmaatregel nr. 5 "wendakkers met gras", worden niet voor landbouwproductie gebruikt.	2° wanneer de bedekking van braakliggende grond met wilde bloemen in het voorjaar wordt ingezaaid, blijft deze ten minste zeven maanden vanaf de datum van inzaai behouden;
3° Het maaien van kruidachtige vegetatie voor voeder- en graasdoeleinden is toegestaan op braakliggende grond, braakliggende grond met honingplanten en akkerranden van 15 juli tot en met 30 november.	3° begrazing, maaien of versnipperen van de braakliggende grond is niet toegestaan vóór 31 juli,
4° Er mogen geen meststoffen, bodemverbeteraars of	

De onderstaande antwoorden worden uitsluitend ter informatie gepubliceerd en hebben geen juridische strekking. Alleen de wetteksten die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd, worden beschouwd als de officiële en definitieve versie.

<p>gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt.</p>	<p>4° er mogen geen meststoffen, bodemverbeteraars of gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt.</p>
---	--

- **In de fiche van de ER netwerk wordt verwezen naar de lijst met toegestane zaaisels voor braakliggende grond met wilde bloemen. Is dit dezelfde lijst als de lijst in de handleiding voor 2022?**

De lijsten die wij hebben gebruikt, zijn de lijsten in de uitleg voor de PA2019, omdat dat voor ons het referentiejaar was. De lijst maakte deel uit van deze uitleg en zou volgens ons dus ook in de uitleg voor de PA2023 beschikbaar moeten zijn.

- **Is het toegestaan om tarwe die in de herfst is geplant te vernietigen zodat de grond kaal blijft, en dit aan te geven als braakland om te voldoen aan de GLMC 8?**

Ja. Houd er rekening mee dat als de tarwe was opgenomen in de ER langdurige bodembedekking (LBB) voor 2023, deze niet langer het hoofdgewas zal zijn voor de perceelaangifte van 2023, omdat het perceel dan braak zal liggen. In het kader van de derogatie in verband met de oorlog in Oekraïne, kunt u deze tarwe verbouwen en het perceel als braakliggend opgeven. Dit perceel telt echter niet mee voor het % van de GLMC 8 dat toegang geeft tot de ecoregeling (ER) ecologisch netwerk (EN). Om in aanmerking te komen voor de ER EN moet 3% niet-productieve percelen worden bereikt voor de GLMC 8, zonder rekening te houden met braakland waarvoor de derogatie geldt.

- **Kan een in het najaar gezaaid gewas, zoals koolzaad of granen, dat door een voorval met de teelt niet goed is opgekomen, als braakland worden aangegeven of moet het worden vernietigd en/of opnieuw worden ingezaaid om te voldoen aan de GLMC8?**

Braakland moet grasachtig of zwart zijn, d.w.z. kaal, niet-ingezaaid land. In het kader van de derogatie in verband met de oorlog in Oekraïne, is het mogelijk om tarwe te verbouwen (geen koolzaad) en het perceel als braakliggend op te geven. Het perceel telt echter niet mee voor het % van de GLMC 8 dat toegang geeft tot de ecoregeling (ER) ecologisch netwerk (EN). Om in aanmerking te komen voor de ER EN moet 3% niet-productieve percelen worden bereikt voor de GLMC 8, zonder rekening te houden met braakland waarvoor de derogatie geldt.

Andere vragen?

Voor algemene vragen kunt u zich richten tot programme.feader.arne@spw.wallonie.be

Voor technische vragen of vragen in verband met uw dossier kunt u contact opnemen met uw externe directie: <https://agriculture.wallonie.be/contacter-les-directions-externes>